

Denumire măsură	Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în vederea sprijinirii tinerilor fermieri din teritoriul GAL Dunărea de Sud	
Codul măsurii	M3 / 2B	
Tipul măsurii		INVESTIȚII
		SERVICII
	x	SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte mpsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Sectorul agricol din teritoriu se confruntă cu un grad ridicat de îmbătrânire în rândul proprietarilor de ferme. Aastă stare generează un efect negativ asupra nivelului de dezvoltare, modernizare, competitivitate și asupra bunelor practici de mediu în cadrul fermelor.

În cadrul SWOT au fost identificate nevoile sprijinite prin PNDR - N.1, N.6 și N.24 și câteva nevoi specifice legate de dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediu acestei măsuri, cum ar fi: stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate și reîntinerirea generațiilor de fermieri.

De asemenea, se constată creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, redimensionarea fizică și economică a fermelor mici pentru a fi orientate către piață, stimularea sectorului vegetal și a sectorului zootehnic prin îmbunătățirea gradului de înzestrare tehnică a exploatațiilor și instruirea managerilor exploatațiilor agricole.

În cazul structurii pe vârste, ponderea mare a agricultorilor vârstnici, peste 60 de ani, de 33,56% din totalul populației stabile ocupate, față de agricultori sub 29 de ani care reprezintă 3,83% și agricultori cu vârsta cuprinsă între 30-39 ani, care reprezintă 9,64%, este una din problemele majore ale agriculturii în teritoriul GAL din perspectiva disponibilității de resurse umane.

Fermele gestionate de fermierii în vârstă prezintă o slabă orientare spre piață, o slabă adoptare a tehnicilor și tehnologiilor moderne și implementarea standardelor comunitare. Există nevoia de prioritizare a instalării tânărului fermier în sectoarele vegetal și zootehnic și nevoia de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin utilizarea de resurse regenerabile, scăderea emisiilor de dioxid de carbon și conștientizarea efectelor negative ale abandonării terenurilor agricole asupra dezvoltării economice a zonelor rurale sunt aspecte ce au perspectivă limitată în rândul fermierilor mai în vârstă.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013 :

a) Favorizarea competitivității agriculturii;

1.3. Obiectiv specific local al măsurii :

Sprijinul acordat atât tinerilor fermieri cât și membrilor familiei acestora va conduce la interes crescut pentru întoarcerea acasă a tinerilor care lucrează în străinătate și care au familiile (îmbătrânite și care au nevoie de ajutor) în mediul rural și dețin suprafețe de teren pe care cei în vârstă nu le mai pot lucra.

Se pot astfel reuni familii, reprezentând mai multe generații și care, împreună, pot dezvolta și alte activități, benefice întregii comunități rurale.

Pe fundalul scăderii populației din teritoriu, în special acelei tinere, se impune sprijinirea tinerilor care lucrează în prezent în străinătate, au familii în teritoriul GAL și doresc să se stabilească în țară, beneficiind de experiența și capitalul acumulate în străinătate.

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Măsura contribuie la Prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 alin. (1), lit. a), pct. (i) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor;

1.7. Contribuție la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 : Mediu, Climă și Inovare:

Mediu și climă: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor contribui la prevenirea abandonului de terenuri agricole conducând la o activitate agricolă sustenabilă.

De asemenea, măsura promovează investițiile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea fermelor mici la schimbările climatice.

Inovare: măsura vizează încurajarea tinerilor fermieri și folosească tehnologii noi și procese noi, aceștia având un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi. Sprijinul acordat va facilita accesul pe piață și adoptarea unor tehnici și metode inovatoare.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura este complementară cu M4/2B - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii M3/2B vor fi beneficiarii indirecti ai măsurii M4/2B în scopul dobândirii de competențe și formare profesională.

1.9. Sinergia cu alte măsuri

Măsura M3/2B este sinergică cu M1/2A, M2/2A și M4/2B. Toate aceste măsuri contribuie la realizarea Priorității 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

1. Valoarea adăugată a măsurii

Comunele din teritoriul GAL au nevoie de un număr mai mare de fermieri care să preia managementul fermelor, inclusiv deja existente, să îmbunătățească productivitatea fermelor și să crească accesul pe piață al acestora.

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă;
- calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL;

- creșterea competitivității sectorului agricol care va contribui la susținerea procesului de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă

- posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației

- încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

- facilitarea accesului exploatațiilor agricole mici pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare.

De asemenea, deoarece la nivelul teritoriului GAL Dunărea de Sud s-au identificat ca sectoare vegetale prioritate culturi în câmp și abia apoi legumicultura, iar la nivel de sector zootehnic prioritate sunt apicultura, creșterea ovinelor și caprinelor, creșterea porcinelor și apoi creșterea bovinelor, selecția proiectelor se va realiza ținându-se cont de specificul local.

2. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

3. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;

- persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50% + 1 din acțiuni.

**Art. 2 (1) n - „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate*

și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

4.2. Beneficiari indirecti

- persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;
- producători agricoli individuali din teritoriul GAL.

4. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activității agricole.

Suma forfetară nu depășește limitele cuantumului stabilit în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

5. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Investiții în active corporale : teren agricol, construcții, echipamente, utilaje, facilități de post-procesare, mijloace de producție, etc.

Acțiuni neeligibile:

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second hand.

6. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul Gal
- Să se încadreze în categoria microintreprinderilor și a întreprinderilor mici
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000-50.000 S.O. (valoare producție standard)
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una din condițiile:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruireSau
- angajamentul de a dobândi competențe profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maxim 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului.
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării
- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea un sistem de gestionare a gunoiului de grajd, altul decât platformele de gestionare, cu respectarea normelor de mediu.

7. Criterii de selecție

- Solicitantul deține o exploatație agricolă care activează în unul din sectoarele prioritare pentru teritoriu GAL Dunărea de Sud
- Solicitantul are în proprietate exploatația agricolă
- Solicitantul face parte dintr-o forma asociativa, recunoscuta conform legislației în vigoare
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL.

8. Sume aplicabile și rata sprijinului

Raportat la nevoile identificate, resursele DI 2B) sunt concentrate în măsura M3/2B, pentru acoperirea costurilor cu instalarea tinerilor fermieri și a investițiilor prevăzute de aceștia prin planurile de afaceri pentru atingerea obiectivelor vizate.

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- 40.000 de euro pentru exploatațiile între 8.000 € SO și 50.000 € SO;

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare

Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

9. Indicatori de monitorizare

- Număr de beneficiari sprijiniți - 8 beneficiari sprijiniți.
- Cheltuiala publică totală 400.000 euro din care cheltuiala publică FEADR tranziție 40.000 euro